

LOV

Nr. 52.
1ste
April.

om

Kirke- og Skolevæsen i Grønland.*)

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark,
de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke staafæstet følgende Lov:

I.

Bestyrelse og Tilsyn.

§ 1.

Det grønlandske Kirke- og Skolevæsen staaer under umiddelbar Ledelse af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Det kirkelige Overtilsyn er hos Biskoppen over Sjællands Stift.

Blandt Præster og Seminarieforstandere kan Kongen udnævne en eller to Provster i Grønland. Provsterne kunne sammenkalde Præsterne til Konventer. Et saadant Konvent bør saa vidt muligt afholdes mindst hvert andet Aar. Hvis der kun er een Provst, afholdes Konventerne aarlig skiftevis i Sydgrønland og Nordgrønland.

§ 2.

Kongen udnævner for 6 Aar ad Gangen en Lektor i det grønlandske Sprog.

Lektor, der saa vidt mulig skal have Bopæl i København, har Forpligtelse til at forestaa Undervisningen paa det derværende grønlandske Seminarium.

Lektor er tillige forpligtet til at yde saavel Ministeriet som Biskoppen sin Hjælp som sagkyndig i de grønlandske Kirke- og Skolesager, hvorfor alle de Indberetninger fra Grønland, der omhandle disse Sager, tilstilles ham, og hans Erklæring indhentes angaaende de herhen hørende Spørgsmaal.

II.

Præstegælds og Præsters samt Læreres Tal m. v.

§ 3.

Grønland inddeles i Præstegæld, hvis Antal skal være mindst 10, med en udsendt eller en indfødt Præst som Førstepræst i hvert Præstegæld.

*) Udfærdiget gennem Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Se Rigsdagstidenden for 1904—5: Folket. Tid. Sp. 2555—58, 2712—28, 2730—48, 3918—50, 4062—69; Landst. Tid. Sp. 831—42, 901—2, 997; Till. A. Sp. 3175—3224; Till. B. Sp. 1125—32; Till. C. Sp. 1583—96, 2081—82.

Nr. 52.
1ste
April

Indenfor Præstegældene kunne Distrikter udskilles og henlægges til særlig Betjening af indfødte præsteviede Medhjælpere (præsteviede Overkateketer) under Førstepræstens Tilsyn.

Naar der beskikkes en Provst i Grønland, kan der i det af ham bestyrede Præstegæld ansættes endnu en Præst.

Udsendte og indfødte Præster, der ansættes i Embeder som Førstepræst, udnævnes af Kongen.

Der ansættes derhos indtil 10 udsendte eller indfødte præsteviede Medhjælpere.

Fordelingen af udsendte og indfødte Førstepræster saavel som af præsteviede Medhjælpere mellem de enkelte Præstegæld bestemmes af Ministeren.

Tallet af indfødte Førstepræster skal saa snart som muligt bringes op til mindst 6, og Tallet af præsteviede Overkateketer til mindst 7.

§ 4.

Ved Seminariet i Godthaab udnævnes af Kongen en udsendt Lærer.

Det fornødne Tal af Overkateketer og Kateketer (indfødte Lærere ved den almindelige Børneskole og ikke-præsteviede Medhjælpere for Præsterne) antages i Henhold til Bevillinger paa de aarlige Finanslove. Deres Fordeling mellem de enkelte Præstegæld bestemmes af Ministeren.

III.

Præsternes og Lærernes Uddannelse.

§ 5.

Til Udnævnelse som udsendt Præst eller præsteviet Medhjælper i Grønland kræves, at vedkommende foruden at opfylde Betingelserne for at modtage Præstevielse i den danske Folkekirke har bestaaet en af Kongen anordnet Afgangsprøve ved det grønlandske Seminarium i København.

§ 6.

Uddannelse til indfødte Præster og Lærere gives paa Seminariet i Godthaab for Præsternes Vedkommende i Reglen med fortsat Uddannelse i København forinden Præstevielsen, der kan foregaa i Grønland ved en dertil af Biskoppen be- myndiget Præst.

Seminariet ved Jakobshavn nedlægges, saa snart Omstændighederne tillade det.

§ 7.

Seminariets Undervisningsplan fastsættes af Kongen. I Planen for Seminariet i Grønland optages Bestemmelser om Lærernes Tal, om Undervisningsfagene, blandt hvilke altid skal findes Religion, Kirkehistorie, grønlandsk Sprog, Dansk, Regning, Skrivning, almindelig Verdenshistorie, navnlig Kulturhistorie, Naturkundskab, Geografi, Sundhedslære, Gymnastik og praktisk Erhvervsvirksomhed (Kajakroning, Jagt, Husfid o. lign.), om Undervisningstiden og Eksaminer samt endelig om Seminariets hele Organisation.

Nr. 52. Lov af 1. April om Kirke- og Skolevæsen i Grønland.

§ 8.

Nr. 52.
1ste
April.

For saa vidt og saa længe de seminarieuddannede Kateketers Tal maatte vise sig at være utilstrækkeligt, kan der til Afløsning af ÷den hidtil ved Missionærerne foregaaede private Uddannelse af Kateketer ved et eller flere Præstegæld oprettes Kateketskoler under Ledelse af vedkommende Førstepræst.

Undervisningsplanen for disse Skoler fastsættes af Ministeren.

§ 9.

Det grønlandske Seminarium i København kan udvides til at omfatte Uddannelse af indfødte grønlandske Præster, i hvilket Tilfælde der foruden Lektor vil kunne ansættes endnu en fast Lærer ved samme.

De Grønlændere, der skulle til Danmark for at fuldføre deres Uddannelse ved det grønlandske Seminarium, faa fri Rejse og det fornødne til deres Ophold efter Ministerens nærmere Bestemmelse. Det hertil nødvendige Beløb bevilges paa de aarlige Finanslove.

Det teologiske Fakultet vælger et af sine Medlemmer til at føre Tilsyn med de studerende ved dette Seminarium.

IV.

Den grønlandske Børneskole.

§ 10.

Skolevæsenet staar i hvert Præstegæld under Tilsyn og Ledelse af Førstepræsten, der herved bistaas af de i Præstegældet ansatte præsteviede Medhjælpere samt Overkateketerne.

De indfødte grønlandske Forstandere deltage i Tilsynet og Ledelsen efter nærmere derom ved ggl. Anordning fastsatte Regler.

§ 11.

Lærergerningen i den almindelige Børneskole besørger af Overkateketerne og Kateketerne.

Paa Bopladser, hvor ingen Kateket haves til Raadighed, kan Lærergerningen midlertidig overdrages andre indfødte Grønlændere, der antages af Førstepræsten eller Overkateketen som Læsere (Læserinder).

Ministeren giver de nærmere Regler for Skolernes Indretning, Undervisningsplan m. m. Blandt Undervisningsfagene skal stedse findes Religion, Indøvelse i at læse og skrive grønlandsk Sprog, Regning, Skrivning samt elementær Historie og Geografi.

Hvor passende Skolelokaler ikke forefindes, blive saadanne at tilvejebringe, naar Tilsynet finder det nødvendigt.

§ 12.

Ved Seminariet kan efter Ministerens nærmere Bestemmelse indrettes en Efter-skole til videregaaende Undervisning af unge Grønlændere og Børn af danske Familier i Grønland.

Nr. 52. Lov af 1. April om Kirke- og Skolevæsen i Grønland.

Nr. 52. Der kan til unge Grønlanderes Ophold ved Efterskolen ydes Understøttelse
1ste efter Ministerens nærmere Bestemmelse. Det hertil fornødne Beløb bevilges paa de
April. aarlige Finanslove.

V.

Lønningsbestemmelser m. m.

§ 13.

Lønningen for udsendte Førstepræster i Grønland fastsættes til 2,500 Kr. aarlig, stigende med 500 Kr. hvert 4de Aar indtil 4,500 Kr.

Forstanderen for Seminariet i Grønland lønnes med et Tillæg til Lønningen som Førstepræst af 500 Kr. aarlig.

En Provst faar som saadan et Lønningstillæg af 1,000 Kr. aarlig.

Udsendte præsteviede Medhjælpere lønnes med 2,000 Kr. aarlig.

De foran nævnte Lønninger, der udredes af Statskassen, beregnes fra Afrejsens Dag til Hjemkomstens Dag, begge inklusive. Bortset fra den Maaned, hvori Afrejsen og Hjemkomsten finder Sted, beregnes de med $\frac{1}{12}$ maanedlig forud.

§ 14.

Udsendte Førstepræster og Seminarieforstandere, der have gjort Tjeneste mindst 8 Aar fra deres Overtagelse af en af de nævnte Stillinger at regne, ere berettigede og, om det forlanges, forpligtede til at udtræde af Tjenesten med Ventepenge, beregnede til $\frac{2}{3}$ af Gennemsnittet af deres Embedsindtægt for de 4 sidste Aar, imod Forpligtelse til at overtage Præsteembede i Danmark. Have de ikke inden Udløbet af fem Aar faaet et saadant eller andet Embede, sættes de paa Pension. Denne Pension beregnes efter vedkommendes Tjenestetid overensstemmende med Reglerne i Pensionsloven af 5. Januar 1851 § 3, men paa Grundlag af Gennemsnitsbeløbet af den i de sidste 4 Aar, før den paagældende frattraadte sin Tjeneste i Grønland, oppebaarne Embedsindtægt.

De i Aaret 1904 hjemvendte tre Missionærer oppebære Ventepenge og Pension overensstemmende med denne Paragrafs Regler fra den Dag at regne, da de ophørte at oppebære Løn.

§ 15.

Udsendte Førstepræster og Seminarieforstandere, der have været ansatte i disse Stillinger i mindst 20 Aar, ere berettigede til at forlange Afsked med Pension, hvilken da sættes til $\frac{2}{3}$ af Gennemsnittet af deres Embedsindtægt i de 4 sidste Aar.

§ 16.

Udsendte Førstepræster og Seminarieforstandere have for hvert Tidsrum af 8 Aar, i hvilket de have gjort Tjeneste i disse Stillinger, Ret til Hjemrejse i et Aar med Permission og fuld Lønning, herunder dog ikke de særlige Lønningstillæg for Provsterne og Seminarieforstanderen. Ministeren kan kræve, at Hjemrejsen udsættes et Aar. Den, der saaledes rejser hjem med Permission, paatager sig dermed Forpligtelse til paa ny at opgaa til Grønland for et Tidsrum af mindst 4 Aar.

§ 17.

Nr. 52.
1ste
April.

Udsendte præsteviede Medhjælpere ere forpligtede til at gøre Tjeneste i Grønland som saadanne i 2 Aar og til senest ved Udløbet af denne Tid at modtage Udnævnelse som Førstepræster. Opnaa de først senere saadan Udnævnelse, medregnes ved Beregning af Tjenestetid m. m. i Henhold til §§ 14—16 samt § 23 saavel som ved Beregningen af Alderstillægene efter § 13, 1ste Stykke, den Tid, hvori de have gjort Tjeneste i Grønland udover 2 Aar.

§ 18.

Foruden Lønningen tillægges der samtlige udsendte Præster og Seminarieforstandere i Grønland Embedsbolig, hvis Vedligeholdelse bekostes af Statskassen.

Værdien af Boligen medtages ikke ved Beregning af Pension og Ventepenge.

§ 19.

Lønningen for indfødte Førstepræster i Grønland fastsættes til 1,200 Kr. aarlig, stigende hvert 4de Aar med 200 Kr. indtil 1,800 Kr.

Lønningen for præsteviede Overkateketer fastsættes til 1,000 Kr. aarlig, stigende paa samme Maade indtil 1,600 Kr.

Ved Beregningen af Alderstillægene for indfødte Førstepræster kommer Tjenestetiden som præsteviet Overkateket i Betragtning.

Disse Lønninger beregnes med $\frac{1}{12}$ maanedlig forud fra den 1. i den paa vedkommendes Overtagelse af Embedet følgende Maaned indtil Udgangen af den Maaned, i hvilken den paagældende udtræder af Tjenesten.

§ 20.

Hvor Omstændighederne maatte tale derfor, kan Ministeren tilstaa indfødte Præster Permission til Ophold i Danmark i indtil et Aar med fuld Lønning.

§ 21.

For saa vidt der ikke anvises indfødte Præster Embedsbolig, tillægges der dem en efter de stedlige Forhold passende Huslejogodtgørelse.

Værdien af Embedsbolig og Huslejogodtgørelse medtages ikke ved Pensionsberegningen.

§ 22.

Lønningen for den udsendte Seminariekærer fastsættes til 2,100 Kr. aarlig, stigende med 300 Kr. hvert 4de Aar indtil 3,000 Kr. Med Hensyn til Beregningen af hans Lønning saavel som til hans Adgang til Ventepenge, Pension og Permission gælde tilsvarende Regler som for de udsendte Førstepræster.

Der tillægges ham derhos Embedsbolig efter samme Regler som for de udsendte Førstepræster fastsat.

§ 23.

Udenfor de Tilfælde, hvor denne Lov indeholder særlige Regler, følges med Hensyn til de udsendte Førstepræsters, Seminarieforstanderes og Seminariekæreres samt alle disses Enkers Adgang til Pension og Pensionens Beregning de for Statens andre pensionsberettigede Embedsmænd i Almindelighed gældende Lovregler.

Nr. 52. Indfødte Førstepræster samt præsteviede Overkateketer og deres Enker have
1ste April. Ret til Pension efter sidstnævnte Regler.

§ 24.

I Udrustningshjælp tillægges der udsendte Præster og Seminarielærere ved deres Afrejse til Grønland et Beløb af 400 Kr.

§ 25.

Udgifter ved de i denne Lov omhandlede Embedsmænds Rejser til Grønland for at overtage deres Embede eller fra Grønland efter endt Tjeneste eller under Permission udredes af Statskassen, for saa vidt angaar vedkommendes Personer og Husstand samt medhavende Bohave o. lign. Hvor Omstændighederne maatte tale derfor, kan Ministeren ogsaa i andre Tilfælde tillade, at Rejseudgifter afholdes af Statskassen.

§ 26.

Fragten af Brændsel, der af den kongelige grønlandske Handel udleveres til Præster, saavel udsendte som indfødte, samt til den udsendte Seminarielærer i Grønland, udredes af Statskassen.

§ 27.

Lønnings- og Pensionsregler for de indfødte ikke præsteviede Overkateketer og Kateketer samt deres Enker fastsættes af Ministeren i Henhold til Bevillinger paa de aarlige Finanslove.

§ 28.

Til dem, der ansættes i det grønlandske Kirke- og Skolevæsens Tjeneste paa Steder eller under Omstændigheder, hvor Opholdet maatte være forbundet med særlig Bekostning, kan der paa Finansloven bevilges personlige Tillæg.

§ 29.

Honorarerne til Lektor i det grønlandske Sprog, til den i § 9 omhandlede Lærer ved det grønlandske Seminarium i København, til Regnskabsføreren og Revisor m. m. samt Rejseudgifter og Diæter til Lektor, naar han ansættes med Ophold udenfor København, fastsættes ved de aarlige Finanslove.

VI.

Andre Bestemmelser.

§ 30.

De øvrige Udgifter ved det grønlandske Kirke- og Skolevæsen, saasom Leje m. v. af Lokaler for det grønlandske Seminarium i København, Bygningsudgifter i Grønland, Udgifterne ved Præsternes Rejser i Grønland, ved Seminariernes Drift, herunder Honorar til en Læge for Undervisning i Sundhedslære, ved Udgivelse af grønlandske Bøger, ved Anskaffelse af Kirke- og Skolerekvisitter, til Fragt og Assurance m. m., bevilges paa de aarlige Finanslove.

Nr. 52. Lov af 1. April om Kirke- og Skolevæsen i Grønland.

§ 31.

Nr. 52.

De nærmere Bestemmelser om Lektors, Provsternes, Præsternes og den i § 4 omhandlede Lærers Embedsforhold m. v. fastsættes af Kongen.

1ste
April.

§ 32.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1905.

Saa snart denne Lov er stadfæstet af Kongen, foranstalter Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet en officiel Oversættelse paa Grønlandsk af Loven, som bekendtgøres i Grønland fra Prædikestolene, og hvoraf et Antal Eksemplarer tilstilles enhver Førsteprest og ethvert Forstanderskab i Grønland.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 1ste April 1905.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Enevold Sørensen.